

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xenética I

Materia	Xenética I			
Código	V02G030V01404			
Titulación	Grao en Bioloxía			
Descriptores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	2	2c
Lingua de impartición	Castelán Inglés			
Departamento	Bioquímica, xenética e inmunoloxía			
Coordinador/a	Morán Martínez, María Paloma Canchaya Sanchez, Carlos Alberto			
Profesorado	Arenas Busto, Miguel Canchaya Sanchez, Carlos Alberto Carvajal Rodríguez, Antonio Estévez Gómez, Nuria Fernández Rodríguez, Jonathan López Bruzos, Alicia Morán Martínez, María Paloma Prieto Fernández, Tamara Rodríguez Martín, Bernardo Rolán Álvarez, Emilio Soto Vazquez, Jose Luis			
Correo-e	paloma@uvigo.es canchaya@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Os contidos da materia Xenética I inclúen: Mendelismo. Ligamiento e recombinación. Estrutura e organización do ADN. Replicación, mutación e reparación. Expresión génica e a súa regulación. Manipulación génica. Despois de cursar a materia xenética I os alumnos deberán coñecer e comprender: ☐ Os mecanismos da herdanza. ☐ A estrutura e función dos ácidos nucleicos. ☐ A expresión, replicación, transmisión e modificación do material xenético. ☐ A regulación xenética e as bases xenéticas do desenvolvemento.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B2	Capacidade de lectura e análise de documentos científicos e de interpretar datos e informacóns, extraendo o esencial do accesorio ou secundario, e de fundamentar debidamente as pertinentes conclusóns.
B3	Adquirir coñecementos xerais das materias básicas da bioloxía, tanto a nivel teórico como experimental, sen descartar unha maior especialización en materias que se orientan a un ámbito profesional concreto.
B4	Capacidade para manexar ferramentas experimentais, incluíndo a instrumentación científica e informática, que apoien a busca de solucións a problemas relacionados co coñecemento básico da bioloxía e con aqueles propios dun contexto laboral.
B5	Coñecer os niveis de organización dos seres vivos tanto dende un punto de vista estrutural (molecular, celular, orgánico) como funcional, observando as súas relacións co medio e con outros organismos, así como as súas manifestacións ante situacións de alteración ambiental.

B7	Saber recompilar información sobre temas de interese de ámbito biolóxico, analizala e emitir xuízos críticos e razoados sobre estes, incluíndo cando sexa precisa a reflexión sobre aspectos sociais e/ou éticos relacionados coa temática.
B10	Desenvolver as capacidades analíticas e de abstracción, a intuición e o pensamento lóxico e rigoroso a través do estudo da bioloxía e as súas aplicacións.
B11	Saber comunicar a todo tipo de audiencias (especializadas ou non) de xeito claro e preciso coñecementos, metodoloxías, ideas, problemas e solucións relacionadas con distintos ámbitos da bioloxía.
B12	Capacidade para identificar as súas propias necesidades formativas no campo da bioloxía e en ámbitos laborais concretos, e de organizar a súa aprendizaxe cun alto grao de autonomía en calquera contexto.
C3	Identificar, analizar e caracterizar mostras de orixe biolóxica, incluídas as de orixe humana, e as súas posibles anomalías
C4	Isolar, analizar e identificar biomoléculas, virus, células, tecidos e órganos
C7	Manipular e analizar o material xenético e levar a cabo asesoramento xenético
C10	Analizar e interpretar as adaptacións dos seres vivos ao medio
C16	Cultivar, producir, transformar, mellorar e explotar recursos biolóxicos
C20	Deseñar, aplicar e supervisar procesos biotecnolóxicos
C21	Realizar e interpretar bioensaios e diagnósticos biolóxicos
C24	Deseñar modelos de procesos biolóxicos
C25	Obter información, desenvolver experimentos e interpretar os resultados
C31	Coñecer e manexar instrumentación científico-técnica
C32	Capacidade para coñecer e manexar os conceptos e a terminoloxía propios ou específicos
C33	Capacidade para comprender a proxección social da bioloxía
D1	Desenvolver a capacidade de análise e síntese
D2	Adquirir a capacidade de organizar e planificar as tarefas e o tempo
D3	Desenvolver habilidades de comunicación oral e escrita
D4	Adquirir coñecementos de lingua extranxeira relativos ao ámbito de estudo
D5	Empregar recursos informáticos relativos ao ámbito de estudo
D6	Saber buscar e interpretar información procedente de fontes diversas
D7	Resolver problemas e tomar decisións de forma efectiva
D8	Desenvolver a capacidade de aprendizaxe autónoma
D9	Traballar en colaboración ou formando equipos de carácter interdisciplinar
D10	Desenvolver o razoamento crítico
D11	Adquirir un compromiso ético coa sociedade e a profesión
D12	Comportarse con respecto á diversidade e a multiculturalidade
D13	Sensibilización polos temas medioambientais
D14	Adquirir habilidades nas relacións interpersoais
D15	Desarrollar a creatividade, a iniciativa e o espírito emprendedor
D16	Asumir un compromiso coa calidade
D17	Desenvolver a capacidade de autocrítica
D18	Desenvolver a capacidade de negociación

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer e comprender a estrutura e función dos ácidos nucleicos	A3	B3	C4	D1
		B5	C7	D6
				D8
				D10
Coñecer e comprender a expresión, replicación, transmisión e modificación do material xenético	A3	B3	C3	D4
		B4	C4	D6
		B5	C7	D8
			C10	D10
Coñecer e comprender a regulación xenética e as bases xenéticas do desenvolvemento	A3	B4	C3	D1
		B5	C21	D4
			C24	D6
				D8
Aplicar coñecemento da xenética para illar, identificar, manexar e analizar *especímenes e mostras de orixe biolóxica, incluíndo virus, así como para caracterizar os seus constituyentes celulares e moleculares	A2	B4	C3	D1
	A3	B5	C4	D2
		B7	C7	D13
			C20	D15
			C21	
			C31	
Analizar e interpretar as adaptacións dos seres vivos ao medio	A1	B5	C10	D9
	A2	B7		D13
	A3	B10		D15
				D17

Manipular e analizar o material xenético e levar a cabo asesoramento xenético	A1 A2 A3 A4	B3 B4 B5 B6	C7	D11 D12 D16 D18
Aplicar coñecementos e tecnoloxía relativos á xenética en aspectos relacionados coa producción, explotación, análise e diagnóstico de procesos e recursos biolóxicos	A1 A2 A3	B3 B4 B5	C4 C16 C20	D6 D7 D16
Obter información, desenvolver experimentos e interpretar os resultados	A2 A3	B2 B3 B10 B11	C25 C31 C32	D3 D5 D7
Comprender a proxección social da xenética e a súa repercusión no exercicio profesional	A1 A3 A4	B10 B11 B12	C33	D14 D16 D17
Coñecer e manexar os conceptos, terminoloxía e instrumentación científico-técnica relativos á xenética	A1 A2 A3	B3 B4	C31 C32	D1 D4 D6

Contidos

Tema

Transmisión do material hereditario	Herdanza e cromosomas. Segregación e transmisión independente. Interacción xénica. Herdanza e ambiente. Resolución de problemas sobre heranza mendeliana e heranza mitocondrial.
Ligamiento e mapas xenéticos	Ligamiento xenético e recombinación. Cartografía cromosómica en eucariotas. Resolución de problemas de ligamento e mapas xenéticos.
Natureza e replicación do material hereditario	Natureza e estrutura do material hereditario. A replicación do ADN. Organización do ADN nos cromosomas. Métodos de estudio do ADN. Resolución de problemas sobre ADN e sobre heranza de mutacions de ADN.
Expresión da información xenética.	A transcripción xénica. O código xenético. A traducción. Resolución de problemas de tradución e transcripción e de heranza de mutacions que afectan a estes procesos.
Regulación da expresión génica	Regulación da expresión xénica en procariotas. Regulación da expresión xénica en eucariotas. Resolución de problemas de regulación xénica en procariotas e eucariotas e de heranza de mutacions que afectan a estes procesos.
Programa de prácticas	Manexo de Drosophila no laboratorio Grupos sanguíneos e árbores xenealógicos Recombinación en Sordaria Enzimas de restrición Transformación bacteriana

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	15	45	60
Resolución de problemas	9	36	45
Seminario	3	0	3
Prácticas de laboratorio	20	6	26
Estudos/actividades previas	0	16	16
Resolución de problemas e/ou exercicios	0	0	0
Probas de resposta curta	0	0	0

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descripción
Lección maxistral	As sesións maxistrais da programación docente están organizadas en leccións, cada unha de 50 minutos de duración. Na maioría dos casos dedicaranse a explicar e desenvolver os contidos da materia (conceptos e metodoloxías), pero debido á limitación de tempo deberán ser completadas, con anterioridade e posterioridade, con traballo autónomo do alumno mediante libros de texto, lecturas complementarias, animacións de computador e consulta de páxinas web de referencia.
Resolución de problemas	Teñen como misión básica integrar e aplicar os coñecementos adquiridos nas clases teóricas. Estas sesións realizaranse durante as sesións presenciais na aula. Os enunciados dos problemas están en TEMA e deben ser resoltos polos estudiantes e entregados OBRIGATORIAMENTE ao profesor con en a data indicada. Os alumnos participarán durante as clases, de forma activa, na resolución de problemas.
Seminario	Os seminarios en grupos pequenos dedicaranse a repasar conceptos básicos necesarios para superar a materia de forma satisfactoria.
Prácticas de laboratorio	A misión das clases de laboratorio é a de presentar ao alumno o carácter experimental da materia. É necesario levar o guión de prácticas ás clases e lelo con anterioridade ao desenvolvemento das mesmas. Os contidos das prácticas están integrados cos contidos das clases maxistrais tanto teóricas como de resolución de problemas, polo que o seu contido tamén forma parte dos coñecementos necesarios para superar a materia.
Estudos/actividades previas	Traballo autónomo: A xenética é unha materia difícil. Hai moito material que aprender. A xenética é unha materia onde é necesario a aprendizaxe teórica paro tamén a resolución de problemas. Para superar o curso será necesario memorizar conceptos, saber organizar a información, saber obter conclusiones e traballar moito a resolución de problemas. Recomendamos a 2-3 horas de estudio por cada hora en clase. Para comprobar que o aprendizaxe se realice de acordo á marcha do curso utilizarase, preferentemente, a plataforma TEMA. Nesta plataforma o alumno atopará material (en español e en inglés) as presentacións das clases de teoría, lecturas complementarias, documentos para completar e estudar as clases teóricas, os guiños de prácticas, boletíns de problemas resoltos, enunciados de problemas para resolver e test de autoevaluación.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Estudos/actividades previas	Os alumnos poderán fazer consultas aos profesores sobre os contidos da materia durante o horario de tutorías de cada docente e a través doutros medios electrónicos (correo electrónico e en foros activos na plataforma TEMA).

Avaluación			
	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticas de laboratorio	Asistencia, coñecemento e aprovechamiento nas prácticas de laboratorio. Un test ao finalizar cada práctica. A asistencia a prácticas é obligatoria. Aos estudiantes repetidores consérvasellos a nota do ano anterior, de modo que únicamente para eles a asistencia é voluntaria.	10	A1 B10 C21 D1 A2 B12 C24 D2 A3 C32 D6 A4 D14
Estudos/actividades previas	Seguimiento do traballo autónomo. Será necesario entregar os problemas resoltos nas data indicadas e seguir a secuencia de aprendizaxe en TEMA (resolución de test e descarga de materiais entre outras actividades) para todas as unidades.	10	A1 B2 C3 D1 A2 B3 C4 D2 A3 B4 C7 D3 A4 B5 C10 D4 B7 C16 D5 B10 C20 D6 B11 C21 D7 B12 C24 D8 C25 D9 C31 D10 C32 D11 C33 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18

Resolución de problemas e/ou exercicios	O 50 % das probas escritas consistirá na resolución de problemas	40	A1 A2 A3	B2 B3 B4	C3 C4 C7 C10 C16 C20 C21 C24 C25 C31 C32 C33	D1 D3
Probas de resposta curta	O 50 % das probas escritas consistirá en responder preguntas curtas sobre os conceptos teóricos	40	A1 A2 A3 A4	B2 B3 B4 B5 B7	C7 C10 C24 C25 C32 C33	D12 D16 D17

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación:

O calendario das probas atópase no

enlace: http://bioloxia.uvigo.es/docs/docencia/examenes/exames_grado_2017-18.pdf

Convocatoria de xuño

Opción A:

- Un exame parcial non eliminatorio (20% da cualificación final). Constará de preguntas de teoría e de resolución de problemas.
- Exame final (60% da cualificación final). Para superar a asignatura será necesario obter neste exame un mínimo de 4 puntos (sobre 10). Constará de preguntas curtas de teoría e resolución de problemas.
- Asistencia, coñecemento e aprovechamiento nas prácticas de laboratorio (10% da nota final). Un test ao finalizar cada práctica. A asistencia a prácticas é obligatoria. Aos estudiantes repetidores consérvasellos a nota do ano anterior, de modo que únicamente para eles a asistencia é voluntaria.
- Seguimiento do traballo autónomo (10% da nota final). Será necesario entregar os problemas resoltos nas data indicadas e seguir a secuencia de aprendizaxe en TEMA (resolución de test e descarga de materiais entre outras actividades) para todas as unidades.

Opción B (para os estudiantes que non se presenten ao parcial)

- Un único exame final (90% da nota final). Neste exame, será necesario obter un mínimo de 5 puntos para superar a materia.
- Asistencia e aprovechamiento nas prácticas de laboratorio (10% da nota final) Un test ao finalizar cada práctica. A asistencia a prácticas é obligatoria. Aos estudiantes repetidores consérvasellos a nota do ano anterior de modo que únicamente para eles a asistencia é voluntaria.

Non presentados: los estudiantes que no acudan o examen final consideraran como non presentados

Convocatoria de xullo e extraordinarias

Opción única

- Un único exame final (90% da nota final). Neste exame, será necesario obter un mínimo de 5 puntos para superar a asignatura.
- Asistencia e aprovechamiento nas prácticas de laboratorio (10% da nota final) Un test ao finalizar cada práctica. A asistencia a prácticas é obligatoria. Aos estudiantes repetidores consérvasellos a nota do ano anterior de modo que únicamente para eles a asistencia é voluntaria.

Honestidade académica:

Nesta materia non se tolerarán comportamentos deshonestos.

Os comportamentos deshonestos inclúen entre outros: plaxio, copiar durante os exames, falsificación de documentos relacionados coas ausencias ás actividades e o uso de dispositivos electrónicos non autorizados durante un exame. As sancións por condutas deshonestas poden carrexar o non superar o curso

---

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Benito Jiménez, César, **141 problemas de genética : resueltos paso a paso**, 1, Síntesis, 2015

Benito Jiménez, César, **Genética: Conceptos esenciales**, 1, Médica Panamericana, 2012

Mensúa, Jose Luis, **Genética: problemas y ejercicios resueltos**, 1, Alhambra, 2003

Klug, Cummings & Spencer, **Klug, Cummings, Spencer**, 10, Pearson, 2013

Pierce, Benjamin A, **Genética : un enfoque conceptual**, 5, Médica Panamericana, 2015

Watson, Baker, Bell, Gann, Levine, Losick, **Biología molecular del gen**, 7, Médica Panamericana, 2016

Pierce, Benjamin A., **Genetics essentials : concepts and connections**, W.H. Freeman and Company, 2016

Hartwell, Leland H., **Genetics : from genes to genomes**, 5, McGraw-Hill Education, 2015

Hartl, Daniel L., **Genetics : analysis of genes and genomes**, 7, Jones and Bartlett, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xenética II/V02G030V01505

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Bioquímica I/V02G030V01301

Bioquímica II/V02G030V01401

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Bioloxía: Evolución/V02G030V01101

Bioloxía: Técnicas básicas de laboratorio/V02G030V01203

Outros comentarios

Recoméndase traballar na materia de forma continua
